APSTIPRINU

Smiltenes

pilsētas BJSS

direktors:

_____ I.Joksts

Smiltenes pilsētas Bērnu un jaunatnes sporta skolas

Audzināšanas darba programma

2026. - 2029.gads

Smiltene

2026

Ievads

Izglītības procesā būtiska nozīme ir gan mācību, gan audzināšanas darbam, kas veido vienotu un mērķtiecīgu izglītošanās procesu. Sporta skolā audzināšanas darbs ir cieši saistīts ar sporta treniņu procesu un vērsts uz izglītojamo personības izaugsmi, pozitīvu attieksmju un vērtību veidošanu, kā arī sociālo un emocionālo prasmju attīstīšanu.

Audzināšanas darba plāns izstrādāts, ņemot vērā izglītojamo vecumposma īpatnības un vajadzības, vecāku intereses un ieteikumus, sporta skolas darbības iespējas, kā arī sociālo un ekonomisko situāciju. Plāns ir piemērots profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu izglītojamajiem un īstenojams, integrējot audzināšanas jautājumus ikdienas treniņu procesā, sacensībās, sporta pasākumos un citās sporta skolas aktivitātēs.

Audzināšanas darba mērķis ir veicināt izglītojamo vispusīgu attīstību, sekmējot atbildību, pašdisciplīnu, cieņu, godprātību, sadarbības prasmes, neatlaidību un veselīgu dzīvesveidu. Īpaša uzmanība pievēršama sporta ētikai, godīgas spēles principiem, drošai un atbildīgai uzvedībai, kā arī piederības sajūtas veidošanai savai sporta skolai un komandai.

Sporta treneri, izvērtējot konkrētās treniņu grupas vecumu, sagatavotības līmeni, vajadzības un aktualitātes, ir tiesīgi precizēt un pielāgot audzināšanas darba tēmas un to īstenošanas formas, saglabājot audzināšanas darba plānā noteiktos mērķus un prioritātes.

Mērķi

1. **Veicināt izglītojamo vispusīgu un harmonisku personības attīstību**, sekmējot fizisko, emocionālo, sociālo un intelektuālo izaugsmi.
2. **Attīstīt izglītojamo pozitīvu attieksmi pret sevi, līdzcilvēkiem, ģimeni, savu sporta komandu, sporta skolu un sabiedrību**, veidojot cieņpilnu, atbildīgu un godprātīgu personību.
3. **Veidot izpratni par sporta vērtībām un godīgas spēles principiem**, sekmējot pašdisciplīnu, neatlaidību, atbildību, komandas garu, cieņu pret pretinieku un spēju pārvarēt grūtības.

4. **Veicināt veselīga un aktīva dzīvesveida paradumu veidošanos**, izpratni par fizisko aktivitāšu, sabalansēta uztura, atpūtas un emocionālās labsajūtas nozīmi.
5. **Attīstīt izglītojamo spēju patstāvīgi pieņemt atbildīgus lēmumus un rīkoties droši**, sagatavojot viņus dzīvei mūsdienu mainīgajā pasaulē.
6. **Sekmēt izglītojamo piederības sajūtu savai sporta skolai, komandai, novadam un Latvijai**, veidojot patriotisku un sabiedriski atbildīgu attieksmi.

Uzdevumi

1. Integrēt audzināšanas darbu ikdienas mācību – treniņu procesā, sporta teorijas nodarbībās, sacensībās, nometnēs un citās sporta skolas aktivitātēs.
2. Organizēt izglītojošas, sportiskas un kultūras aktivitātes, kas atbilst izglītojamo vecumam, interesēm un sporta veida specifikai.
3. Nodrošināt izglītojamo iepazīstināšanu ar sporta skolas iekšējās kārtības, drošības un uzvedības noteikumiem, kā arī veicināt to ievērošanu ikdienā.
4. Sadarboties ar izglītojamo vecākiem un likumiskajiem pārstāvjiem, treneriem un sporta skolas administrāciju, lai savlaicīgi identificētu un risinātu ar izglītojamo attīstību, uzvedību un mācību–treniņu procesu saistītus jautājumus.
5. Iesaistīt izglītojamos sporta skolas, novada un valsts nozīmes pasākumos, veicinot viņu līdzdalību un piederību savai sporta skolai, novadam un valstij.
6. Nodrošināt izglītojamajiem iespēju izvērtēt savu mācību – treniņu procesu, sasniegumus, uzvedību un attīstību, izmantojot treneru atgriezenisko saiti un pašvērtējumu.
7. Īstenot pasākumus un pārrunas par veselīgu dzīvesveidu, personīgo higiēnu, drošību, atkarību profilaksi, dopinga kaitīgumu un atbildīgu attieksmi pret savu veselību.
8. Iepazīstināt izglītojamos ar sporta izglītības, tālākizglītības un karjeras iespējām, kas saistītas ar sportu un citām viņu interesēm.
9. Iesaistīt izglītojamos sabiedriski nozīmīgās aktivitātēs un sporta skolas tradīciju veidošanā un saglabāšanā.

Programmas apguves plānotie rezultāti

Beidzot atbilstošo profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas apguves pakāpi, izglītojamais:

1. Izprot un ikdienā ievēro sporta skolas iekšējās kārtības, drošības un uzvedības noteikumus;
2. Izprot sporta un vispārcilvēciskās vērtības un spēj tās īstenot savā rīcībā un attieksmē pret sevi un citiem;
3. Spēj sadarboties ar treneriem, komandas biedriem, pretiniekiem un citiem līdzcilvēkiem, ievērojot cieņpilnas komunikācijas un saskarsmes principus;
4. Izprot godīgas spēles principus, sporta ētiku un atbildīgas uzvedības nozīmi treniņos, sacensībās un ikdienas dzīvē;
5. Spēj izvērtēt savu rīcību, sasniegumus un kļūdas, pieņemt atgriezenisko saiti un izmantot to savas izaugsmes veicināšanai;
6. Izprot pašdisciplīnas, neatlaidības, atbildības un mērķtiecīgas rīcības nozīmi sportā un personības attīstībā;
7. Izprot veselīga dzīvesveida, personīgās higiēnas, pilnvērtīga uztura, atpūtas un drošības nozīmi sportiskajā izaugsmē;
8. Apzinās dopinga un atkarību izraisošo vielu kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību un sportisko sniegumu;
9. Orientējas savās interesēs, spēj apzināt savas stiprās puses un izaugsmes iespējas, kā arī izprot turpmākās izglītības un karjeras iespējas;
10. Izprot Latvijas valsts simbolu, tradīciju un valstiski nozīmīgu dienu nozīmi un izjūt piederību savai sporta skolai, novadam un Latvijai;
11. Spēj uzklausīt un respektēt dažādus viedokļus, sadarboties un atbildīgi iesaistīties sporta skolas un sabiedrības aktivitātēs;
12. Spēj izmantot sportā un audzināšanas procesā iegūtās zināšanas, prasmes un pieredzi dažādās dzīves situācijās.

Audzināšanas programmas saturs un īstenošanas plāns

Audzināšanas programma tiek īstenota visā sporta skolas darbības procesā – mācību – treniņu nodarbībās, sporta teorijas nodarbībās, sacensībās, treniņnometnēs, sporta skolas un ārpusskolas pasākumos, kā arī citās ar izglītojamo personības attīstību saistītās aktivitātēs.

Audzināšanas saturs tiek integrēts ikdienas treniņu procesā, pielāgojot to izglītojamo vecumam, vajadzībām, interesēm, sporta veida specifikai un konkrētās mācību – treniņu grupas situācijai. Treneris audzināšanas jautājumus aktualizē gan plānveidīgi, gan atbilstoši situācijām, kas rodas treniņu, sacensību un citu aktivitāšu laikā.

Audzināšanas procesā tiek aplūkotas tēmas, kas saistītas ar sporta un vispārcilvēciskajām vērtībām, sporta ētiku un godīgas spēles principiem, savstarpējo cieņu un sadarbību, pašdisciplīnu un atbildību, veselīgu un drošu dzīvesveidu, personīgo higiēnu, izglītojamo tiesībām un pienākumiem, atkarību un dopinga profilaksi, patriotisko audzināšanu, brīvā laika lietderīgu izmantošanu, pašmotivāciju, kā arī izglītības un karjeras iespējām.

Īstenojot audzināšanas programmu, tiek izmantotas dažādas darba formas – pārrunas un diskusijas, praktiskas aktivitātes, individuāls un grupu darbs, situāciju analīze, pašvērtējums, treneru atgriezeniskā saite, dalība sporta un sabiedriskajos pasākumos, kā arī citas izglītojamo vecumam un vajadzībām atbilstošas metodes.

Audzināšanas darba plāns tiek īstenots atbilstoši sporta skolas darba plānam un mācību – treniņu procesa norisei. Treneriem ir tiesības precizēt un papildināt plānotās tēmas un aktivitātes, ņemot vērā konkrētās grupas vajadzības, aktualitātes, sporta veida specifiku un izglītojamo attīstības līmeni.

Audzināšanas darba plāns 2026.-2029. gadam

Nr.	Aktivitāte / darba virziens	Laiks	Atbildīgais
1.	Izglītojamo iepazīstināšana ar sporta skolas iekšējās kārtības noteikumiem, tiesībām un pienākumiem	Septembris	Treneri
2.	Drošības instruktāža mācību–treniņu nodarbībās, sacensībās un nometnēs	Septembris un pēc nepieciešamības	Treneri
3.	Drošas uzvedības nodrošināšana mācību–treniņu procesā un sacensībās	Visu mācību gadu	Treneri
4.	Pārrunas par sporta ētiku, godīgas spēles principiem, cieņu un atbildību sportā	Visu mācību gadu	Treneri
5.	Izglītojamo motivēšana, individuālās izaugsmes un mērķtiecīgas attieksmes veicināšana	Visu mācību gadu	Treneri
6.	Izglītojamo emocionālās labsajūtas, savstarpējās cieņas un sadarbības veicināšana. Mobinga un konfliktsituāciju risināšana	Visu mācību gadu	Treneri
7.	Sadarbība ar izglītojamo vecākiem un likumiskajiem pārstāvjiem, aktuālo jautājumu un problēmsituāciju risināšana	Visu mācību gadu	Administrācija, treneri
8.	Izglītojamo vecāku kopējo sapulču organizēšana	Vismaz 2 reizes gadā	Administrācija, treneri

Nr.	Aktivitāte / darba virziens	Laiks	Atbildīgais
9.	Dalība sacensībās, izglītojamo sagatavošana sacensībām, uzvedības un sporta ētikas normu ievērošana	Atbilstoši sacensību plānam	Administrācija, treneri
10.	Izglītojošu semināru un nodarbību organizēšana izglītojamajiem, treneriem un vecākiem par aktuāliem ar sportu, drošību, veselību un audzināšanu saistītiem jautājumiem	Vismaz reizi gadā	Administrācija, treneri
11.	Izglītojamo izglītošana par veselības pārbaužu, veselības aprūpes un profilakses nozīmi sportā	Pēc nepieciešamības	Administrācija, treneri, speciālisti
12.	Izglītošana par veselīgu dzīvesveidu, personīgo higiēnu, dienas režīmu, uzturu un atpūtu	Visu mācību gadu	Treneri
13.	Izglītošana par dopinga un atkarību izraisošo vielu kaitīgo ietekmi	Visu mācību gadu	Treneri
14.	Izglītošana par drošu uzvedību internetā un sociālajos tīklos	Visu mācību gadu	Treneri
15.	Lāčplēša dienai veltītas izglītojošas aktivitātes un dalība lāpu gājienā	11. novembris	Administrācija, treneri
16.	Latvijas Republikas proklamēšanas dienai veltītas aktivitātes un pārrunas	Novembris	Treneri
17.	“Patriotiskā nedēļa”	11.–18. novembris	Treneri
18.	Ziemassvētku pasākumi sporta grupās, iesaistot izglītojamos un vecākus	Decembris	Treneri
19.	“Gada sportista” un “Gada trenera” pasākums	Janvāris	Administrācija, treneri
20.	Dalība sabiedriski nozīmīgās aktivitātēs, t.sk. Lielajā talkā	Aprīlis	Administrācija, treneri
21.	Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienai veltītas patriotiskās aktivitātes	4. maijs	Treneri
22.	Izglītojamo iesaistīšana sporta skolas tradīciju, pasākumu un aktivitāšu veidošanā	Visu mācību gadu	Administrācija, treneri
23.	Izglītojamo iepazīstināšana ar sporta izglītības, tālākizglītības un karjeras iespējām	Visu mācību gadu	Treneri
24.	Audzināšanas darba izvērtēšanu un pašvērtējumu	Mācību gada noslēgumā	Treneri, metodiķe
25.	Izglītojamo uzvedības kultūras veicināšana sacensībās, sporta pasākumos un sabiedriskās vietās	Visu mācību gadu	Treneri